

74. SVĚTOVÝ ESPERANTSKÝ SJEZD se konal 29.7.-5.8.1989 v anglickém lázeňském městě Brighton a účastnilo se ho na 2300 lidí z 55 zemí. Sjezdu předcházelo slavnostní zahájení v londýnské radnici Guildhall, kde ve stejném sále přes 82 lety přednesl Dr. L.L. Zamenhof jeden ze svých nejslavnějších proslovů. Mezi přítomnými diplomaty se slavnostního zahájení zúčastnil také velvyslanec ČSSR ve Velké Británii Jan Fidler.

Sjezd se konal pod záštitou bývalého ministerského předsedy lorda Wilsona de Rievaulx. Po slavnostním projevu předsedy UEA univ. prof. H. Tonkina pozdravili sjezd diplomaté, mezi nimi i velvyslanec Kuby, který pozval přítomné na 75. světový sjezd do Havany. Účastníci také vyslechli pozdravné poselství generálního ředitele UNESCO F. Mayora. Prof. J. Wells předal kongresu písemné blahopřání prince Eduarda, nejmladšího syna královské rodiny, dále kardinála Humeho, canterburského arcibiskupa Runcia aj. Konaly se tu desítky odborných schůzí, divadelní představení, koncerty a další akce. Novým předsedou UEA byl zvolen, ještě před zahájením sjezdu, John Wells, profesor londýnské univerzity. Československá věda a kultura byla zastoupena jednak přednáškou předsedy ČES ing. Petra Chrdleho, CSc., "Problémy automatizace spádovišť" v rámci Mezinárodní sjezdové univerzity, jednak slovenskou rockovou skupinou "Team", která se na svém celovečerním vystoupení stala miláčkem většiny mladých účastníků.

Za nové členy UFO byly přijaty tyto esperantské svazy: Sovětský všerepublikový, Litevský, Lotyšský, Pákistánský a Pobřeží slonoviny.

OSLAVY 20. VÝROČÍ ČESKÉHO ESPERANTSKÉHO SVAZU probíhaly ve dnech 25.-27.8.1989 v Havířově. Po úvodní prohlídce atraktivní výstavy byli vedoucí funkcionáři, čestní členové svazu a řada zahraničních hostů přijata místopředsedou města. Ve velkém sále Kulturního domu Leoše Janáčka se sešlo přes 250 účastníků. Byli mezi nimi zástupci města a úřadů, místopředseda UEA Roman Dobrzyński, delegace esperantských svazů ze Slovenska, NDR, Polska, Maďarska, Bulharska a Jugoslávie. Japonsko zastupoval univ. prof. Yosimi Umeda, další hosté byli ze Sovětského svazu, NSR a Rakouska.

Slavnostní projev měl předseda ČES ing. Petr Chrdle, Csc., poté byly předány diplomy a čestná členství a na závěr uvedena premiéra filmu "Esperanto znamená naději", natočeného Krátkým filmem v Praze. Po odpolední besedě s Y. Umedou o rozvoji esperanta v Asii pokračoval pořad vystoupením řady umělců, M. Smyčky, operního pěvce z Ústí nad Labem, rovněž operního pěvce J. Vícha z Národního divadla v Praze, A. Farné ze Státního divadla v Ostravě, herečky E. Seemannové z Prahy, klavíristy J. Vychodila z Prahy, D. Bilanové z Havířova a dále různých zábavních souborů Městského domu kultury v Havířově. Zasedaly sekce vědeckotechnická, železničářská, pedagogická a zdravotní, esperantský výbor aj. Zájem projevil rozhlas, televize, tisk i pošta, která používala příležitostného razítka.

Setkání bylo dokonale připraveno a velmi úspěšné.

76. SVĚTOVÝ ESPERANTSKÝ SJEZD V HAVANĚ bude 14.-21.7.1990. Záštitu převzal prof. dr. Carlos Rafael Rodríguez, místopředseda republiky a vlády na Kubě.

BRNĚNSKÉ LOUTKOVÉ DIVADLO RADOST SE VRÁTIL O S HLAVNÍ CENOU z letošního 22. mezinárodního loutkářského festivalu v Záhřebě. Pro tuto soutěž nastudovali loutkoherci Radosti lidovou hru o Dorotě v úpravě E.F. Buriana v esperantu, s níž vystoupili také v Sisaku a v Bělehradě. Mezi 25 soubory ze 14 států získal brněnský kolektiv vedený J. Milfajtem hlavní cenu festivalu. Na přípravě hry a překladu se podí-

leli A. Růžičková, J. Vondroušek a M. Malovec.

V KERKRADE V NIZOZEMSKU se sešlo více než 700 účastníků 45. mezinárodního mládežnického esperantského sjezdu 10.-23.7.1989 z 34 zemí. Sjezdové téma "Transporto" (přeprava) bylo projednáváno na různých přednáškách, diskusích a filmových představeních. Nově zvolený výbor TEJO (Mezinárodní esperantská mládežnická organizace) má sedm členů a jeho předsedou je Jan Koszmaluk z Polska. V době kongresu navštívili účastníci město Maastricht a poslední večer koncertoval na sjezdu soubor "Team" z Československa. Z našeho klubu se účastnila kongresu ing. Jana Burianová.

SEMINÁŘ AEST (Aplikace esperanta ve vědě a technice) 1989 ve Strážnici 7.-9.7. byl tentokrát věnován dopravě, protože se v tomto roce slaví 150. výročí první železnice na našem území. Semináře se zúčastnilo 42 odborníků z 10 zemí a prosloveno bylo 19 přednášek. O dobrou pohodu během semináře se staral taneční soubor z JZD Vracov.

ROKEM RUSKÉ KULTURY bude dle rozhodnutí UNESCO rok 1991. Moskevský esperantský klub navrhuje organizovat ruské zasedání v "Akademio Internacia de Sciencoj" v San Marinu. Rok Ruské kultury má být věnován její úloze pro vznik myšlenky mezinárodního jazyka a úloze esperantského hnutí pro zachování a šíření národních kultur.

DEBATA NA TÉMA "KTERÝ JAZYK PRO EVROPU" probíhala na univerzitě v Bologni. Dr. A. Mennbene hájil nároky esperanta proti docentům, podporujícím angličtinu a francouzštinu. Po debatě se přihlásila řada posluchačů, včetně několika docentů, do kursu esperanta.

CIZÍ JAZYKY A POČÍTAČ? Pod tímto názvem referuje ing. Jan Pospíšil z Prahy v časopise Cizí jazyky ve škole 1989-90/2/81 o projektu strojového překladu DLT (Distributed Language Translation) nizozemské firmy BSO (Buro voor Systéemontwikkeling), který používá esperanta jako jazykového mostu. Budou se jím překládat informační texty, technické návody, obchodní zprávy, vědeckotechnická literatura apod. Realizaci návrhu převzala nizozemská vláda, o aplikaci se uvažuje v rámci EHS. - O projektu přednášel 11. října t.r. v Brně ing. Jan Werner v akci pořádané komisí krajské rady ČSVTS pro vědecké, technické a ekonomické informace.

VYŠLO NEBO VYJDE: Slovensko-esperantský a esperantsko-slovenský turistický slovník od. Magdy Šaturové-Seppové je k dostání v Brně na České 32. ("pod glóbusem"), tel. 26805, za 12,50 Kčs. Dlouho očekávaná učebnice Esperanto pro samouky od Věry Barandovské za 35 Kčs je už vytištěna a měla by se brzy objevit v knihkupeckých prodejnách. Sledujte oznámení v týdeníku Nové knihy. Pohlednici se 4 výřezy (Trosky, Moravský kras, Štrbské pleso a Ještěd) a s esperantským textem si můžete koupit na úterních schůzkách v našem klubu za 2 Kčs.

Jiří Laube: SPOLEČNÝ EVROPSKÝ DŮM A JAZYKOVÉ PROBLÉMY

Přestavba ekonomického a společenského života má také svou mezinárodní stránku.

Většina lidí nadšené přijala myšlenku Michaila Gorbačova o vybudování společného evropského domu. Zvláště my na hranicích Východu a Západu Evropy jsme tíživě pocítovali důsledky rozdělení Evropy. Evropa byla po tisíciletí a stále je kolébkou kulturních, ekonomických, filozofických a politických hnutí, které tvořily dějiny světa. Jednotlivé státy a národy - někdy více, někdy méně - vzájemně spolupracovaly. Tato spolupráce však nebyla vždy ideální: někdy byla nerovná, založená na nadvládě a područí. Silnější národy a státy byly vždy ve výhodě. Všechny takzvané velké národy získaly své důležité postavení buď silou zbraní, nebo bezohledností vykořisťování, anebo obojím současně. Taková situace byla vždy zárodkem svárů.

Jak kulturní, tak ekonomická a nakonec i politická nerovnováha měly společného jmenovatele: rozdílnost jazykovou. Nebyl to vždy hlavní důvod rozbrojů, ale vždy byl aspoň v pozadí, byl vždy průvodním jevem a katalyzátorem všech rozporů. Měli bychom se poučit z historie, blízké i vzdálenější, abychom se při budování nového společenství vyvarovali chyb minulosti.

Češi jako národ žili po staletí ve spojení s národem německým, ať už ve Svaté říši římské národa německého, nebo téměř nedávno v rakousko-uherské monarchii. Jak uznávají i současní ekonomové, byla tato monarchie hospodářsky velmi vyvážená. Zárodkem rozpadu byly germanizační snahy Josefa II. Tato doba je považována za dobu vzniku národního uvědomění menších národů, ale také za dobu vzniku nacionalismu a šovinismu, kteréžto negativní jevy měly své vyvrcholení v hitlerismu.

V každém mnohonárodním soužití je velmi důležitá otázka jazyková. Historie nás poučuje, že národní uvědomění je správné a prospěšné: udržuje národ v aktivitě, případně i v soutěživosti. Toto je však možné jen mezi rovnými. Jakmile někdo vládne a druhý je ovládán, je po soutěživosti. Nastává nerovnoprávnost, která vede k nenávisti a k nepřátelství. Jazyk je nositelem kultury národa, je vnějším znakem každého člověka. Snad bez výjimky každý má jeden mateřský jazyk, ve kterém myslí a žije, tvoří a sní. Každý jazyk svou melodičností a větnou skladbou, zvukem výrazů, je projevem historie a duševního vývoje národa. Je nezastupitelným kulturním statkem. Každá myšlenka, vyslovená v cizím jazyce, má trochu jiný charakter než v mateřštině. Jazyk je tedy kulturní duší národa. Zanikne-li jazyk, zanikne národ, zanikne jedna kultura.

Porovnejme také situaci, kterou vyličil Michail Gorbačov v televizním a rozhlasovém projevu z 1. července 1989 o stavu v Sovětském svazu (RP 3.7.89/6, úryvek) :

"Dnes sklízíme plody nezákonnosti, k níž docházelo v uplynulých desetiletích: vysídlování celých národů z jejich území, opomíjení národních zájmů malých národů. K tomu všemu docházelo a nutně to zanechalo stopy. Důsledkem podobných přehmatů byla lhostejnost k národním zájmům a neřešení mnohých sociálních a ekonomických problémů republik a autonomních útvarů, deformace v rozvoji jazyka a kultury národů naší země, zostření demografické situace a mnoho jiných negativních následků, což nakonec vyvolalo napětí v národních vztazích. Před námi všemi je velmi složitý úkol - tyto vztahy normalizovat a ozdravit. J: to životně nezbytné.

A v čem vidíme klíč k řešení nahromaděných problémů? Je třeba se řídit základním socialistickým kritériem, o němž se již hovořilo na 19. stranické konferenci: každý člověk, ať patří k jakémukoliv národu, se musí cítit v kterékoliv části země rovnoprávným občanem a musí mít možnost využívat všechna práva, která zaručuje ústava. Rovnoprávnost národností a národů je nerozborné spjata s rovností lidí bez ohledu na jejich národnost. To je nejvyšší princip humanismu lidské civilizace. Tam, kde tento princip není pochopen, již probíhají a mohou vzniknout nové dramatické události. Zatím se konflikty dotkly oblastí, kde lidé některých národností tvoří menšinu a malá společenství. Ale co potom, budou-li se národnostní různice šířit a zachvacovat oblasti, kde spolu s lidmi původní národnosti žijí milióny lidí jiných národností?

Cožpak není jasné, nakolik tragické mohou být důsledky těchto nesmyslných různic? A jaký příklad dáme jiným, když vyzýváme veškeré lidstvo k vytvoření světa bez násilí? Se změnou k lepšímu můžeme počítat jen v tom případě, když každá národnost, každý národ se bude cítit bezpečně ve vlastním domě, ve vlastní zemi."

A co západní Evropa?

U nás nejsme příliš informováni o vývoji západní části našeho kontinentu. Někteří lidé tamní poměry bezmezně idealizují, jiní je naprosto odmítají. To podle toho, jakému zdroji propagandy podléhají. Jestliže zůstaneme u pohledu z pozic jazyka a národa, zjistíme, že do Společenství přistoupily národy a státy s celkem 12 jazyky. Když před

léty se tvořily smlouvy a ústava tohoto společenství, bylo stanoveno, že všechny národy a jazyky ve Společenství budou rovnoprávné. Tehdy jich bylo 5. Když však nyní je jazyků 12, vznikají ohromné potíže. Všechny jazyky jsou si rovny, ale přece jen němčina nebo angličtina jsou si "rovňáší" než třeba řečtina nebo dánština. Ústava se však musí dodržovat, všichni členové mohou předkládat svá podání a dostávat všechny dokumenty ve svém jazyce, mohou mluvit na shromáždění a musí slyšet projevy ve sluchátkách ve svém jazyce. Je to těžké, protože je nejen nedostatek dobrých tlumočnicků, kteří by mohli simultánně překládat projevy třeba právě z řečtiny do dánštiny apod., ale celá věc stojí i mnoho peněz, a stejně je nedokonalá a těžkopádná.

Muselo se začít hledat řešení. Velká naděje svítla při zavádění strojového překladu z jednoho jazyka do druhého. Existuje asi deset seriózních systémů pro překlad z jednoho jazyka do druhého, ale při všech je nutná asistence odborníka, který by znal oba jazyky, jak výchozí, tak cílový. Kromě toho se jedná vždy jen o jednu dvojici jazyků a pro každou jinou dvojici je třeba vypracovat nový systém.

Je však jeden systém, zvaný anglicky "Distributed Language Translation", DLT, který je schopen překládat automaticky z každého jazyka do každého jazyka. Jak je to možné? Jeho středním, vnitřním, zprostředkujícím jazykem je totiž esperanto. A přitom tento systém nevyžaduje znalost cizího jazyka, ani esperanta. Lze vyvodit závěr, že tak jako při strojovém překladu lze použít nadnárodního jazyka, který nikoho nezvýhodňuje a nikoho neponižuje, bylo by to žádoucí i mezi lidmi. Jde o jazyk, který není umělý, je jen uměle zjednodušený, aby se mu mohli naučit i lidé, kteří říkají nebo si myslí, že nemají schopnosti nebo čas naučit se komplikovanějším jazykům národním.

A jak by měl být ten společný evropský dům, na jehož potřebě se shodují všichni, na Východě i na Západě?

Pochopitelně se můžeme jen dohadovat a přemýšlet o tom.

Po stránce politicko-společenské je zde snaha, aby byl co nejvíce demokratický. Slovo "demokratický" pocitujeme kromě jiného jako ekvivalent pro "rovnocenný", "rovnoprávný". V demokracii má každý člověk stejná práva, jeho hlas má stejnou váhu. Víme, že ani to není bez vady, protože cítíme, že hlas charakterního vzdělance by měl vážit víc než hlas člověka na hranici svéprávnosti. Ale to už je jiná sféra.

V mezinárodních vztazích bychom chtěli, aby všechny národy a státy, ale také všichni lidé si byli rovni, aby neovládal jeden druhého, aby všichni měli přístup k uplatnění ve všech směrech, atd. Prostě, aby všichni měli stejné možnosti.

Ale vraťme se k otázce jazykové a národnostní: Určitým, i když ne vyčerpávajícím měřítkem může být pohled na udělování Nobelovy ceny za literaturu a vědu. Letmý pohled ukazuje, že příslušníci anglického jazyka dostali větší procento těchto cen, než odpovídá procentu lidí, kteří mají tento jazyk za mateřský, neboli, jazyková otázka je velmi důležitým činitelem při dosažení určitého stupně vzdělanosti a publicity pro své výtvořky. Jistě nebudete tvrdit, že ten, jehož mateřským jazykem je angličtina, je už tím samým schopnější než ti druzí. Můžeme jen tvrdit, že má mnohem snazší cestu.

Z toho, co bylo naznačeno, vyplývá, že příslušnost k početnějšímu národu dává výhody především v přístupu k literatuře originální i překladové, větší publikační možnosti, lepší možnosti uplatnění na mezinárodním fóru, atd.

Pokud se týče společného evropského domu, měli bychom si přát, aby všechny národy a jazyky tohoto domu měly stejné možnosti, tak jak to řekl Michail Gorbačov ve zmíněném projevu 1. července 1989: Aby žádný národ nebyl opomíjen a žádný aby nebyl nadřazen.

V tomto smyslu zcela jasně mluví také helsinský Závěrečný akt z roku 1975. Je třeba zvážit důvody, které by pro celou Evropu byly důležité, kdyby se esperanta používalo kromě strojového překladu i ve styku mezi lidmi:

1. Esperanto nepatří žádnému národu, nebyl by tudíž žádný národ privilegován, ani přehlišen.
2. Esperanto nemá za sebou žádný stát, který by mohl pomoci nad-

vlády jazyka získat převahu i v jiných oblastech.

3. S esperantem není spojena žádná minulost, která by zatěžovala vztahy mezi některými národy.
4. Esperanto je strukturální jazyk, poměrně velmi snadný, přesný. Snadno jej mohou zvládnout i prostí lidé, např. při turistice.
5. Esperanto zaručuje úplnou rovnoprávnost jednajících osob při vyjednávání, konferencích apod.
6. Příslušníci všech národů, malých i velkých, by měli stejnou možnost etablovat se na mezinárodním poli.
7. V politických a mezinárodních vztazích by bylo vyloučeno jazykové ohnisko možných konfliktů.

Je pochopitelné, a to je třeba znovu zdůraznit, že jazyková otázka není jedinou, ani nejdůležitější otázkou při uspořádání Evropy. Je to však otázka velmi důležitá.

Někdy se zdá, že při politických ujednáních a dohodách se úmyslně nechává některá otázka nedořešená, aby se v případě potřeby mohla rozvířit kampaň ve prospěch některé jednající strany. Nechtěli bychom, aby se jazyková otázka nedořešila proto, aby mohla v budoucnu sloužit k dosažení jiných cílů.

Nedořešená jazyková otázka v Evropě bude zárodkem sporů a možná i rozpadu. Uvažujme o tom bez zaujatosti.

JOSEFU VONDROUŠKOVI

Denove proksimiĝis jubileo via,
de vivo plene kaj perfekte dediĉita
al nia nobla, bela, alta celo.

Vi, rigardante malantaŭen sian vivon,
ne povas kaŝi superantan vivaktivon -
jen: ĉie ĉirkaŭ vi montriĝas belo...

1. prosince 1989 se dožívá JOSEF VONDROUŠEK záviděníhodného věku 85 let. Při tak významném jubileu bychom se měli zamyslet a připomenout si, co všechno během svého života stihl vykonat pro esperanto.

Josef Vondroušek se narodil 1. prosince 1904 v Brně. Po absolvování obchodní akademie nastoupil v Cyrilometodějské záložně v Brně jako bankovní úředník a později působil ve Státní spořitelně. Pracoval až do konce roku 1964, kdy odešel do důchodu.

Z jeho zájmů mimo oblast esperanta bychom mohli jmenovat především hudbu - je výborným houslistou. Kromě toho se zvláště zajímá o dějiny lidstva.

Esperantistou je od roku 1922 a v následujícím roce se už stává členem Klubu esperantistů v Brně. Hned od začátku převzal různé funkce a vykonává je dodnes. Je čestným členem Českého esperantského svazu, čestným předsedou Klubu esperantistů v Brně a delegátem UEA.

- o 0 o -

Z jeho bohaté činnosti vyjímáme:

Připravil řadu veřejných přednášek a vystoupení významných esperantistů; byli to zejména: Josef Vítek, Martha Rooth, Kola Ajayi, Joseph Scherer, Henrik Seppik, Kálmán Kalocsay, Anna Alamo, Reto Rossetti, Itoo eizo, Nuni Nanev, Margueritte Santreuil aj.

Organizoval 6. a 8. československý celostátní esperantský sjezd (1935 a 1950), a ustavující sjezd Českého

esperantského svazu (1969).

Uspořádal velké reprezentační výstavy esperanta:

1936 Mezinárodní výstava esperanta
v rámci Světového katolického esperantského sjezdu
ve všech sálech přízemí Uměleckoprůmyslového muzea;
1950 v rámci Brněnských výstavních trhů;
1957 ve velkém sále Uměleckoprůmyslového muzea;
1965 v Mozaikovém sále Staré radnice.

Vede administrativu klubu od roku 1925 dodnes. Počet odeslaných dopisů jen od roku 1945 je možno odhadnout na 9 až 10 tisíc. Od roku 1952 rediguje věstník klubu (Bulteno); vyšlo už 188 čísel. Sjednavá program klubovních přednášek a akcí (na každý týden).

Vedl přes 100 kursů pro začátečníky i pokročilé. V roce 1936 připravil šestitýdenní kurs esperanta pro Henrika Seppika z Tartu podle Ĉe-metody. Po čtyři roky vedl kurs v časopise Nový lid a Ruch.

Přednáší literaturu a historii esperanta v Letním esperantském táboře v Lančově již 27 let a pro tuto školu napsal příručky: "Historie a literatura esperanta", "Historio kaj Biografioj" a "Historio kaj Literaturo en Esperanto".

Přednášel:

v Hööru ve Švédsku na téma. "Byzantská mise před 1100 roky" a o Československu;
v Gyule v Maďarsku na Mezinárodní esperantské univerzitě ("Metody vyučování");
b Budapešti z pověření našeho Ministerstva zahraničí, správy zahraničních kulturních zařízení ("Česká literatura v esperantu") a
v Lipsku (na totéž téma).
Dále pak v některých klubech v Československu, např. v Praze, Bratislavě, Ústí nad Labem, Vyškově aj.

Vyšly jeho překlady: Granda Moravio, Sociologia esploro de sintenoj al Esperanto, Ondro kaj Drako (Viktor Dyk), El mia vivo (Vítězslav Nezval) a výbor z jeho překladů pod názvem Ĝojoj de mia vivo. Kromě toho především čtyři knížky od Karla Čapka - Libro de Apokrifoj, Rakontoj el unu poŝo, Rakontoj el la dua poŝo a Antologieto.

Řada jeho překladů je dosud v rukopisech.

Tak od Karla Čapka: Válka s mloky, Povětroň, Hordubal, Italské listy, Anglické listy, Výlet do Španěl, Ze života hmyzu, Devatero pohádek, Obyčejný život a Věc Makropulos.

A jiné: Vlastní životopis Karla Čtvrtého, Staré pověsti české (Alois Jirásek), Saturnin (Zdenek Jirotko), Starosti korunovaných (Miloslav Švandrlík), Z notesu svatého Petra (Jarmila Hašková), Děvče na vdávání (Miloslav Švandrlík), Čisté radosti mého života (Jan Šmíd) a Největší z pierotů (František Kožík) - tento román preložil Jiří Karen a Josef Vondroušek.

Na závěr tohoto obsahlého výčtu činnosti

Josefa Vondrouška

PŘEJEME NAŠEMU VZÁCNÉMU JUBILANTOVI ZDRAVÍ TAK DOBRÉ,
ABY MOHL NADÁLE POKRAČOVAT V ZÁSLUŽNÉ PRÁCI
VE PROSPĚCH NAŠEHO VELKÉHO IDEÁLU!

Klub esperantistů v Brně Vás zve na

S L A V N O S T N Í K O N C E R T

ke 130. výročí narození autora esperanta Dr. L. L. Zamenhofa v úterý 21. listopadu 1989 v sále Domova mládeže na Grohové 16 (zastávka tramvají "Grohova", mezi Českou a Konečného náměstím). Účinkují členové Státního divadla v Brně pod uměleckým vedením prof. Heleny Supové-Halířové. Na varhany hraje Ladislav Sobotka. Začátek v 19.30. Hosté vítáni.

Připomínáme znovu, že naše úterní večery i jazykové kursy se nyní konají v Městském kulturním středisku S.K.Neumanna na Radnické 4. Jedině slavnostní koncert 21.10. bude na Grohově ulici 16.

A kam v příštím roce na dovolenou? DO LANČOVA! Letní esperantský tábor se nachází v pěkném přírodním prostředí u Vranovské přehrady a je vyhlášeným místem výuky esperanta.

24. listopadu 1989 se dožívá významného životního jubilea agilní funkcionářka našeho klubu MARTA LORKOVÁ. Naši milé Martičce přejem pevné zdraví a navíc všechno to nejlepší, co by si sama přála.

Marta vi nia, modesta, aminda,
tre oferema kaj malegoista -
ĉu reciproki ni iam kapablos
etan ereton da viaj bonagoj?

Ŝajnas, ke tia repago ne eblas,
tial gratuli almenaŭ ni provas:
ESTU FELIĈA KAJ TRE LONGE VIVA
EN MERITPLENA LABORO AKTIVA!

Tion sincere deziras al vi la klubanaro.

La 29-an de majo 1989 mortis ALOIS HORÁK (naskita 3.6.1908), iama ofta vizitanto de nia klubo. Ni petas, honore rememoru lin.

PŘÍSPĚVKOVÝ ŘÁD platný od 1. ledna 1989 byl v plné šíři uveřejněn před rokem v našem čísle 1988/4; členové tedy zaplatí tolik co loni. Pro informaci uvedeme nyní jen dva nejčastější případy:

Kategorie A - výdělečně činní a funkcionáři ČES	100 Kčs
Kategorie B - důchodci, studenti, vojáci základní služby, ženy v domácnosti a invalidé	60 Kčs

A ten, kdo není členem klubu, a přesto si přeje dostávat náš věstník, platí 20 Kčs.

Přikládáme poštovní poukázku a prosíme o co nejrychlejší vyrovnání - tak se přičiníte o slevu, kterou nám ze včas odvedených příspěvků poskytne svaz.

Eldonas: Esperantista Klubo en Brno, poŝtfako 154, 657 54 Brno.
Vydává: Klub esperantistů v Brně, pošt. příhr. 154, 657 54 Brno.
Aperas ekde la jaro 1952. / Vychází od roku 1952.
Redaktas/Rediguje: Josef Vondroušek, Zdeněk Hršel, Jaroslav Lisý.
Ekspedas/Expeduje: Adolf Veselý.
Por la membroj senpage. / Pro členy zdarma.